

Հ Օ Ր Օ Ր Լ Ն Ե Ն Ք Ը

Կեանքիս գրքին էջը տըխուր պիտ' յիշեմ.
Երբ հիւանդ հայրըս կը հեծէր մահադէմ,
Ես վազեցի երթալ կանչել տաներէց,
Որ զինքն օրհնեց, սուրբ Խորհրդով հաղորդեց:

«Մերձ է օրհասդ, ըսաւ, օրհնէ՛ կին, զաւակ».
Ու մահաբոյր շրթունքներով կիսափակ
«Աստուած օրհնէ՛ կինըս... որ... զիս խընամեց
կ'օրհնեմ սիրուն Սերոբս...» ըսաւ ու լըռեց.
— Անշնչացած էր... ու մոռցաւ զիս օրհնել:

Այնուհետեւ քանի գարուն քաղցունեցան
Դժբախտութիւնն եղաւ ընկերս անբաժան.
Շաւիղներու ծայրը՝ խաւար և ունայն
Ու ես տըխուր, ժանտագործի մը նըման:
— Ինչո՞ւ արդեօք հայրըս օրհնել զիս մոռցաւ...:

Ես չըփացայ երկրէ երկիր պանդխտած
Ձեռնարկներուս ծայրն էր ունայն, աւերած.
Բերկրանքի յոյս՝ որթիս արմատն ալ չորցաւ,
Ոսկին փաղփուռն զոյգ ափիս մէջ հող դարձաւ.
— Ա՛խ թէ ինչո՞ւ հայրըս օրհնել զիս մոռցաւ:

Քանի՜ անգամ շիրմիս եզերքը հասած,
Թաքուն հրաշքովդ ես ետ դարձայ, ո՛վ Աստուած.
Ես թափառկոտ, ո՛չ ապրեցայ, ո՛չ մեռայ
Աստանդական Ակասֆետոս մը դարձայ.
— Ինչո՞ւ արդեօք հայրըս օրհնել զիս մոռցաւ:

Ա՛խ մոռացօ՞նքը օրհնէնքիդ, բարի՛ հայր,
Եղաւ ինծի անէծքիդ հետ հաւասար.

«Քեզ ամէնէն շատ կը սիրեմ» օր մ'ինձ դուն
Ըսիր. մոռցար զիս օրհնել հետ միւսներուն.
— Հայրիկ, հայրիկ, ինչո՞ւ մոռցար զիս օրհնել...:

Աղբիւր գացի, աղբիւրս իսկոյն ցամքեցաւ,
Ուր կոխեցի, խոտն ու ծաղիկը չորցաւ.
Երբ չըտեսայ օր մը ժպտուն, ու կուշտ հաց
Խեղճ հայրիկիս անէծք տըլի վըհատած.
— Ա՛խ թէ ինչո՞ւ հայրըս օրհնել զիս մոռցաւ:

Գիշեր մ'յանկարծ անուրջիս մէջը տեսայ
Ծերունի հայրս ու ոտքերուն փարեցայ.
Ու լըռացի զանոնք հեղեղ արցունքով
«Հերիք է, հայր, ըսի, զըթա՛ սրտիս խոով»:

Ինքն ալ լացաւ, հառաչեց զիս կանգնելով
«Վա՛խ իմ որդեակ» ու պինդ ինծի փարելով
«Օրհնեա՛լ ըլլաս, միշտ երջանիկ» ինձ ըսաւ,
«Աստուած օրհնէ՛», ու փոյթ անհետ մեկնե՛լ.
[ցաւ...]

Այսպէս հայրիկս երազիս մէջ զիս օրհնեց...:

Եւ, ո՛վ Աստուած, ալ իմ ճամբուս երկայնքին
Բախտն ու ժըպիտ, վարդն ու շուշան խնդացին...
* * *

Ո՛վ մարդկութեան երիտասարդ նոր ժառանգ
Թէ կեանքին մէջ դուք յաջողիլ կը տենչաք...
Ձեր հօր օրհնէնքն առէք անսուտ գրաւական:
Գ. Ի.

Հ Ի Ն Յ Ո Ւ Շ Ա Տ Ե Տ Ր Ի Մ Ը Է Ջ Ե Ր Է Ն

Ա

ՈՏԱՆԱԻՈՐ ՓՇՐԱՆՔՆԵՐ ԴՊՐՈՅԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՆՔՆԱԳԻՐ ԹԷ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԽԱՆՁԱՐՈՒՐԷՆ ԴԷՊ Ի ԳԵՐԵՉՄԱՆ

Մինչ առաջին անգամ առ մեզ
Աչերդ ի լոյս բացիր, որդեակ,
Տան մէջ խընում էր ու հանդէս,
Եւ կու լայիր այն ժամանակ:

Այնպէս ապրիլ ըսկըսէ՛ արդ
Որ երբ գընաս երկրէս ի բաց,
Դու լոկ ըլլաս գոհ և հանգարտ,
Շուրջըդ բոլոր՝ ողբեր ու լաց:

ԿՐՈՍՍԻ

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԽՕՍՈՒՆ ԶԱՆԳԱԿԸ

Դասարանի զանգակն եմ ես,
ձըրինկ ճըրինկ յարածամ՝
Ինչպէս այսօր հանդիսապէս՝
Բոլոր տարին ձայն կու տամ:

Ի դասարան, ի դասարան
Հայասերունդ պատանիք,
Ձեզ և այլոց՝ ուսմամբ միայն
Կըրնաք ըլլալ պիտանիք:

Կը մընայ միշտ անքատ ու հէք
Ան որ սորված չէ մի բան,
Գիտնականին հազար երնեկ,
Ձի միտքն է իր զանձարան:

Ձեզ կը սպասեն անձկակարօտ
Հայուն դաշտեր մըտաւոր,
Պիտի տիրեն փուշ մոլախոտ՝
Թէ չաշխատիք քրտնաթոր:

Սահակ, Մեսրոպ ու Մըխիթար
Ձեզ կը դիտեն քաջայոյս,
Եւ իմաստուն հախնեաց կաճառ
Տան օրինակ և խրախոյս:

Լըռիկ մընջիկ ձեր այդ ուսման
Զոհուած ժամեր թանկագին
Աթենաւարժ Դասուն նըման՝
Պատիւ ու փառք են Ազգին:

Ձեռն ի գըրիչ, աչք ի մտտեան
Օն թող յաճին անդադար,
Իմաստութեան հետքով միայն
Դըտնըեցաւ Ոսկի Դար:

Ի դասարան, ի դասարան
Հայասերունդ պատանիք,
Ձեզ և այլոց՝ ուսմամբ միայն
Կըրնաք ըլլալ պիտանիք:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՏԵՆՁԸ

Օր մը սըրտիս մէջ ձայն մը զգացի նոր
Ձայն մը սիրալիր ազդու, գերագօր,
Ներդաշնակութիւն վեհ և աննըման՝
«Սիրէ՛ ըզմատեան»:

Ծըռեցի զըլուխս և սըրտիս մէջ փակ,
Իբրեւ նուիրական մի քաղցր յիշատակ,
Պահեցի պատգամն ինձ անզուգական.
Սիրել ըզմատեան:

Պատիւ, ըզբօսանք, պերճանք եւ ոսկի
Տեսայ նոյն ժամէն, ու միտքս դըրի
Քան ամէն հաճոյք, վայելքներ բնութեան՝
Սիրել ըզմատեան:

Ծերունի մը վրաս յառած անքըթիթ
Հարցուց օրին մէկն ինձ անոյժըպիտ,
Տըղւոս, աշխարհի մէջ ո՞ր բանն այնպէս
Սիրելի է քեզ:

Կը պաշտեմ, ըսի, գեղեցկին ճաճանչ,
Բարւոյն, ճըշմարտին լեզուն գերասքանչ,
Բայց ասոնց շնորհիւ կ'ուսանիմ միայն
Սիրել ըզմատեան:

Գիշերաժամիկ ի դաշտ եթերին
Երբ նայիմ դիտել աստղերն ու լուսին,
Աշխարհագունտերն ինձ հրաւէր կու տան
Սիրել ըզմատեան:

Հայրենի դաշտեր, ժայռերն ու ծովակ
Անմեղ մանկութեանքս քաղցր յիշատակ
Ու ծընընդավայրն իմ յարկ մանաւանդ
Սիրեմ ջերմեռանդ:

Ո՛հ, ինչպէս մոռնալ, հայրիկ ու մայրիկ,
Դուք ինծի տալով ոսկեմատենիկ
Եւ ճակտիս համբոյր, ըսիք երկոքեան,
Սիրէ՛ ըզմատեան:

Այո՛, թէ կեանքիս հրաժեշտ տամ ի սպառ,
Կաշկանդուի լեզուս ու լըռէ քընար,
Իմ հօսիկ հառաչանք ըլլայ թող միայն
«Սիրեմ ըզմատեան»:

(Շարունակելի) Հ. ԹԱԴԵՈՍ ԹՈՎՄԱՆՅԱՆ